

Dôkazové reakcie sacharidov

čínidlo	zloženie čínidla	princíp dôkazovej reakcie
Barfoedovo	7g octan meďnatý + 0,9 ml koncentrovaná kys. octová vo výslednom objeme 100 ml	Octan meďnatý v prostredí kyseliny octovej sa v prítomnosti redukujúcich sacharidov redukuje na Cu₂O (červená, oranžová, vo vode nerozpustná zrazenina). Skôr zreagujú monosacharidy, redukujúce disacharidy až po dlhšom zahrievaní.
Benediktovo	obsahuje CuSO ₄	CuSO ₄ sa redukuje na Cu₂O (červená, oranžová, vo vode nerozpustná zrazenina). Dokazuje redukujúce sacharidy (maltóza, glukóza, fruktóza, laktóza,...)
Bialovo	25mg FeCl ₃ + 3g orcin + 1 l HCl konc.	Slúži na rozlíšenie pentóz (modrozelené sfarbenie) od hexóz (hnedé sfarbenie)
Fehlingovo	čínidlo A: 69,28g CuSO ₄ ·5H ₂ O + 1 dm ³ H ₂ O čínidlo B: 346g KCOO-COONa + 120g NaOH v 1 dm ³ H ₂ O	Slúži na oddelenie aldehydov od ketónov . Ketóny nereagujú, aldehydy takto viazané kovy redukujú na inak sfarbené produkty → z roztoku modrej skalice po zahriatí vzniká červená zrazenina Cu₂O , prípadne až kovová meď.
Floroglucín	0,2% roztok floroglucínu v konc. HCl	V kyslom prostredí pentózy varom odštiepujú vodu, pričom sa tvorí furfural; v prítomnosti roztoku floroglucínu vzniká bordové (purpurovočervené) sfarbenie.
Jódový roztok/ Lugolov roztok	0,3% roztok jódu rozpustený v 5% vodnom roztoku KI/ 2% roztok KI a elementárneho jódu v H ₂ O (5g I ₂ + 10g KI + 85ml H ₂ O)	Nerozvetvená časť škrobu (amylóza) vytvára závitnice, v ktorých sa zhromažďuje jód → tmavomodré zafarbenie .
Molischovo	10% roztok α-naftolu v 96% etanole	Sacharidy s koncentrovanou kyselinou sírovou a α-naftolom dávajú silné fialové sfarbenie . Je to nešpecifická reakcia na dôkaz sacharidov.
Rothenfusserovo	20 ml 10% roztoku difenylamínu v 96% etanole + 80 ml ľadovej kyseliny octovej + 100 ml konc. HCl	Pri reakcii s ketózami v prostredí minerálnej kyseliny dáva difenylamín intenzívne modré sfarbenie .

Seliwanovovo	0,05g rezorcinolu v 100 ml HCl (1 diel HCl + 2 diely H ₂ O)	V prítomnosti HCl dáva 5-hydroxy-metylfural s rozorcinom višňovočerveného sfarbenie . Reakcia slúži na oddelenie ketóz od aldóz .
Schiffovo	roztok fuchsínu odfarbený SiO ₂ alebo hydrogensiričitanom.	Dokazuje voľnú aldehydovú skupinu. V prítomnosti aldehydov sa ihneď objaví fialové sfarbenie , u ketónov až po chvíli.
Tollensovo	zmes AgNO ₃ + NH ₄ OH	Aldehydy sa ľahko oxidujú na príslušné karboxylové kyseliny, pričom sa súčasne redukuje Ag ⁺ na Ag ⁰ ⇒ strieborné zrkadlo .

Dôkazové reakcie vybraných cukrov

	Arabinóza	Fruktóza	Glukóza	Laktóza	Maltóza	Sacharóza	Škrob
Molischovo činidlo	+	+	+	+	+	+	+
Roztok jódu	-	-	-	-	-	-	+
Benediktovo činidlo	+	+	+	+	+	-	
Barfoedovo činidlo	+	+	+	+	+	-	
Seliwanovovo činidlo	-	+	-	-	-	-	-
Rothenfusserovo činidlo	-	+	-	-	-	-	-
Floroglucín	+	-	-	-	-	-	-
Fehlingovo činidlo	+	-	+	-	-	-	-
Schiffovo činidlo	+	-	+	-	-	-	-
Tollensovo činidlo	+	-	+	-	-	-	-

Použitá literatúra:

vlastné stredoškolské poznámky

http://kosice.upjs.sk/~kbch/skripta_2007/4_sacharidy.pdf

<http://www.wikiskripta.eu/index.php/Sacharidy>

© 2015 všetky práva vyhradené

<http://www.studiumchemie.cz/>